

Početna stranica > Pretraživanje pravnih stručnjaka > **Vrste pravnih struka**

Typy právnických profesí

Finska

Na tejto stránke nájdete prehľad právnických profesií vo Fínsku.

Právnické profesie – úvod

Medzi právnické povolania vo Fínsku patria profesie sudcov, ktorí pracujú na súdoch, prokurátorov, verejných právnych zástupcov v oblasti právnej pomoci, advokátov, právnych poradcov s oprávnením, verejných notárov a súdnych vykonávateľov.

Prokurátori

Organizácia

Štátna prokuratúra zamestnáva približne 550 osôb. Približne 400 z nich sú prokurátori. Okrem toho prokuratúra zamestnáva približne 150 osôb na rôznych podporných a odborných pozíciách.

Štátnu prokuratúru tvorí **Úrad generálneho prokurátora**, ktorý pôsobí ako ústredné administratívne oddelenie, a **päť prokuratúrnych obvodov**: južné Fínsko, západné Fínsko, severné Fínsko, východné Fínsko a Alandy. Má 34 pobočiek po celom Fínsku.

Na čele Štátnej prokuratúry stojí **generálny prokurátor ako najvyššie postavený prokurátor v krajine**.

Úrad generálneho prokurátora zodpovedá za ústrednú správu a riadenie štátnej prokuratúry a jej činnosť všeobecne a za dohľad nad nimi. Prokurátorskú prácu ako takú vykonávajú prokuratúrne obvody.

Štátna prokuratúra patrí do správnej kompetencie ministerstva spravodlivosti.

Úlohy

Nezávislá Štátna prokuratúra je štátnym orgánom a súčasťou súdnictva. Jej úlohou je zaistiť trestnoprávnú zodpovednosť, t. j. aby bolo možné trestný čin potrestať trestom v zmysle zákona. Prokurátori prijímajú svoje rozhodnutia o stíhaní trestných činov nezávisle a predstavujú nezávislé súdne orgány.

Prokurátor zohráva v trestnom procese spomedzi verejných orgánov najdôležitejšiu úlohu, ktorá v reťazci konaní siaha od predsúdneho vyšetrovania až po konanie pred súdom. Prokurátor môže takisto ukladať pokutu za priestupky.

Povinnosti prokurátora sa zameriavajú najmä na **trestné stíhanie a konanie pred súdom**. V priebehu trestného stíhania prokurátori rozhodujú o tom, v ktorých prípadoch začnú konanie na súde na základe vznesených obvinení. Úlohou prokurátora v súdnom konaní je dokázať spáchanie trestného činu, z ktorého je obžalovaný obvinený.

Prokurátor takisto zabezpečuje, aby sa predsúdne vyšetrovanie vykonalo dostatočne dôkladne. So zložitejšími trestnými prípadmi sa prokurátor oboznámi už na začiatku predsúdneho vyšetrovania a na návrh hlavného vyšetrovateľa môže takisto ukončiť predsúdne vyšetrovanie pred fázou obžaloby.

Úloha prokurátora v predsúdnom vyšetrovaní je dôležitá najmä v prípade, že zo spáchania trestného činu je podozrivý príslušník polície. V takom prípade prokurátor takisto vedie predsúdne vyšetrovanie.

Právne databázy

Viac informácií sa nachádza na webovom sídle [Štátnej prokuratúry](#).

Sudcovia

Organizácia

Vo Fínsku väčšinu súdnych rozhodnutí vynášajú profesionálni sudcovia. Na okresných súdoch pôsobia aj prísediaci sudcovia. Sudcovia sú členmi nezávislého súdnictva. Zastávajú funkcie na Najvyššom súde, na odvolacích súdoch a okresných súdoch, na Najvyššom správnom súde a na správnych súdoch, na poistnom súde, pracovnom súde a trhovom súde. Sudcovia sú štátnymi úradníkmi a nie je možné ich odvolať z funkcie. Sudca nemôže byť suspendovaný s výnimkou rozhodnutia súdu. Okrem toho sudca nemôže byť preložený na inú funkciu bez jeho súhlasu.

Časť 12 zákona o verejných činiteľoch v ústrednej štátnej správe obsahuje samostatné právne ustanovenia pre sudcov ako štátnych úradníkov. Podľa uvedeného zákona sa ustanovenia, ktorými sa riadi neprítomnosť v práci, napomenutie, dočasné zamestnanie a prepustenie iných štátnych úradníkov, nevzťahujú na sudcov. Podľa zákona o verejných činiteľoch v ústrednej štátnej správe sú sudcovia povinní odstúpiť z funkcie po dosiahnutí zákonného veku odchodu do dôchodku (pre sudcov je to 68 rokov) alebo pri trvalej práceneschopnosti.

Úlohy

Sudcovia

Osoba, ktorá sa chce stať sudcom, musí mať **vyššie ukončené vzdelanie v právnom odbore** a musí úspešne absolvovať **jednoročné školenie na lavici** súdu prvého stupňa. Cesta k povolaniu sudcu obvykle vedie cez pozíciu **referendára** (vyššieho súdneho úradníka) na odvolacom súde a následne cez vymenovanie za sudcu na okresnom súde alebo na odvolacom súde. Do budúca sa počíta s tým, že kandidáti absolvujú špeciálne školenie. Odvolací súd zverejňuje zoznam voľných pracovných miest a Rada pre justičné vymenovania vyhodnocuje vhodnosť žiadateľov. Sudcov vymenúva prezident republiky.

Prísediaci sudcovia

Na **okresných súdoch** pôsobia prísediaci členovia alebo „prísediaci sudcovia“, ktorí sa v určitých prípadoch zúčastňujú na procese rozhodovania. Zväčša sa prísediaci sudcovia zúčastňujú na **trestnom konaní**, ale takisto sa môžu zúčastniť na **občianskoprávných veciach a majetkových sporoch**. Na okresnom súde prípad vypočuje stály sudca, ktorý vystupuje ako predseda, a traja prísediaci sudcovia. Prísediaci sudcovia sú splnomocnení nezávisle a v prípade potreby sa rozhodnutie dosiahne hlasovaním; o rozhodnutí rozhoduje stanovisko väčšiny. Ak sa v rámci trestného konania dosiahne zhodný počet hlasov, prevládne stanovisko, ktoré je pre odporcu najvýhodnejšie; v občianskom konaní má rozhodujúci hlas predseda.

Obce menujú prísediacich sudcov na obdobie štyroch rokov. Každá obec musí mať minimálne dvoch prísediacich sudcov; väčšie obce ich majú omnoho väčší počet. Prísediaci sudcovia by mali v čo najväčšej miere zastupovať vekovú štruktúru, štruktúru pohlaví, jazykovú štruktúru a štruktúru zamestnanosti danej obce.

Prísediaci sudca musí byť **fínskym občanom**. Za prísediacich sudcov nemožno vymenovať osoby, ktoré sú mladšie ako 25 rokov alebo staršie ako 63 rokov. Osoby, ktoré zastávajú úradné pozície na súdoch alebo vo väzenských zariadeniach, nemôžu pôsobiť vo funkcii prísediacich sudcov. Takisto túto funkciu nemôžu zastávať ľudia, ktorí pôsobia ako prokurátori, advokáti alebo príslušníci polície. Prísediaci sudca pred nástupom do funkcie skladá sudcovskú prísahu alebo robí miestoprášne vyhlásenie.

Cieľom je, aby sa každý prísediaci sudca zúčastnil na vypočúvaní približne raz za mesiac alebo 12-krát za rok. Okresný súd vypláca prísediacim sudcom poplatok za vypočutie a nahrádza im stratu príjmu.

Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci

Organizácia

Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci sú právnikmi alebo advokátmi, ktorých zamestnávajú verejné kancelárie právnej pomoci. Sú štátnymi úradníkmi, ktorých do funkcie vymenúva minister spravodlivosti. Kancelárie právnej pomoci riadi ministerstvo spravodlivosti.

Kvalifikačnými predpokladmi na vykonávanie funkcie verejného právneho zástupcu v oblasti právnej pomoci je dosiahnutie vysokoškolského vzdelania v oblasti práva (*oikeustieteen kandidaatti* alebo *oikeustieteen maisteri*) a primerané skúsenosti v oblasti obhajoby a rozhodovania. Mnohým verejným právnym zástupcom v oblasti právnej pomoci bol udelený čestný titul *varatuomari* (štátna skúška z práva s praxou na súde).

Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci predstupujú pred súdy. V rámci svojich aktivít sú povinní dodržiavať pravidlá profesionálneho vystupovania advokátov. V tejto súvislosti podliehajú disciplinárnej právomoci Fínskej advokátskej komory. Viac než polovica verejných právnych zástupcov v oblasti právnej pomoci vo Fínsku je členom advokátskej komory. Verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci nie sú pri plnení svojich povinností závislí od iných aktérov.

Advokáti

Odborné tituly „*asianajaja*“, (po švédsky) „**advokat**“, môžu používať len členovia Fínskej advokátskej komory. Každý žiadateľ o členstvo vo **Fínskej advokátskej komore** musí:

absolvovať **štátnu skúšku z práva (titul LLM)**, ktorý ho oprávňuje zastávať **funkciu v súdnictve**,

byť známy ako bezúhonná osoba,

mať niekoľkoročné skúsenosti s právnickou profesiou a s inými aktivitami v oblasti súdnictva,

zložiť zvláštnu skúšku zo základných zložiek právnickej profesie a profesijnej etiky,

byť nezávislý od vlády a od všetkých ostatných miest a nesmie byť nimi ovplyvniteľný, s výnimkou svojho klienta,

mať rôzne iné spôsobilosti podľa potreby.

Úlohy advokátov a dozor nad ich praxou

Pokiaľ ide o zodpovednosť za porušenie povinností, zodpovednosť advokáta sa v zásade nelíši od zodpovednosti ostatných občanov. Každý advokát však musí uzatvoriť poistenie zodpovednosti, ktoré bude kryť škody vyplývajúce z akýchkoľvek vecí okrem vopred zváženej úmyslu alebo hrubej nebalosti.

Advokátska komora vytvorila kompenzačný fond, ktorým sa kryjú škody vyplývajúce z trestného konania advokáta.

Okrem toho má advokát profesionálnu zodpovednosť. Predstavenstvo advokátskej komory musí zabezpečiť, aby si advokáti plnili svoje povinnosti podľa stavovskej etiky. Ak ju nedodržiavajú, advokátska komora začne disciplinárne konanie, ktoré sa najčastejšie začína písomnou sťažnosťou alebo varovaním. Kancelár pre spravodlivosť je informovaný o rozhodnutiach prijatých advokátskou komorou a voči týmto rozhodnutiam môže podať odvolania na odvolacom súde v Helsinkách.

Fínska advokátska komora sa riadi verejným právom, ktoré upravuje zákon o advokátoch z roku 1958. Tejto organizácii predchádzalo registrované združenie s tým istým názvom. Všetci členovia oboch organizácií vždy boli a sú advokátmi.

Advokátska komora má približne 1 850 členov, ktorí sú označovaní za „advokátov“ (po fínsky *asianajaja*, po švédsky *advokat*). Právnické firmy zamestnávajú približne 600 partnerov. Približne 120 advokátov predstavujú verejní právni zástupcovia v oblasti právnej pomoci. Kancelárie právnej pomoci zamestnávajú viac než 100 právnych zástupcov v oblasti právnej pomoci, ktorí nie sú členmi advokátskej komory.

Právnici, ktorí boli vylúčení z advokátskej komory na základe disciplinárnych opatrení, môžu naďalej vykonávať svoju profesiu pod iným profesijným titulom. V takomto prípade však právnik vykonáva svoju prax bez povinností advokáta a mimo dozoru advokátskej komory.

Občan Fínska alebo iného štátu v rámci Európskeho hospodárskeho priestoru, ktorý dosiahol vek 25 rokov, môže byť advokátom, ak je o ňom známe, že je čestný, a pokiaľ ide o jeho charakter a spôsob života, je známe, že je vhodný pre profesiu advokáta. Musí spĺňať akademické požiadavky, ktoré sa vo Fínsku stanovujú pre súdne funkcie, nadobudnúť zručnosti, ktoré sú pre prácu advokáta potrebné, a nadobudnúť pracovné skúsenosti s obhajobou. Nemôže mať za sebou bankrot a musí mať plnú spôsobilosť na právne úkony.

V súlade s medzinárodnými záväzkami, ktoré nadobudli platnosť vo Fínsku, osoba, ktorá nemá akademické kvalifikácie a ktorá nemá nadobudnuté pracovné skúsenosti, ktoré sa vo Fínsku vyžadujú – ale ktorá má odbornú kvalifikáciu advokáta v inom štáte Európskeho hospodárskeho priestoru – môže byť akceptovaná ako advokát. V takýchto prípadoch musia žiadatelia v rámci skúšky advokátskej komory preukázať, že majú dostatočné poznatky o fínskych právnych predpisoch a o právnej praxi vo Fínsku.

Okrem toho osoba, ktorá má odbornú kvalifikáciu advokáta v členskom štáte Európskej únie, môže byť akceptovaná ako advokát aj bez absolvovania skúšky. Osoba, ktorá neabsolvuje skúšku, musí byť registrovaná minimálne tri roky v zozname advokátov, ktorý vedie advokátska komora, musí používať svoj pôvodný profesijný titul a musí mať oprávnenie na poskytovanie advokátskych služieb v inom členskom štáte (register EÚ). Okrem toho musí táto osoba preukázať, že profesiu advokáta vo Fínsku vykonávala minimálne počas tohto obdobia.

Právne databázy

Viac informácií sa nachádza na webovom sídle [Fínskej advokátskej komory](#).

Právny poradca s oprávnením

Právny poradca s oprávnením je právnik, ktorý získal oprávnenie od Rady právnych poradcov, na základe ktorého môže konať ako právny poradca. Právni poradcovia s oprávnením musia dodržiavať zásady profesijného správania rovnocenné zásadám kódexu správania pri výkone činnosti na súde v úlohe poradcu alebo právneho zástupcu. Právni poradcovia s oprávnením v tejto súvislosti podliehajú dohľadu dozornej rady Fínskej advokátskej komory, Rady právnych poradcov a kancelára pre spravodlivosť.

Právne databázy

Viac podrobností o zozname právnych poradcov sa nachádza na webovom sídle [Fínskeho ministerstva spravodlivosti](#).

Verejní notári

Vo Fínsku riadi úlohy verejného notára zákon. Verejných notárov zamestnávajú miestne matričné úrady a okresné úrady pôsobiace v rámci jurisdikcie.

Kvalifikačnými predpokladmi pre výkon funkcie verejného notára je štátna skúška z práva (*oikeustieteen kandidaatti* alebo *oikeustieteen maisteri*).

Napriek mnohým podobnostiam sa povinnosti verejných notárov vo Fínsku vo veľkej miere líšia od povinností notárov v ostatnej časti Európy a v Spojených štátoch. Verejný notár vo Fínsku je vždy štátnym úradníkom. Verejní notári však nie sú verejnými notármi na plný úväzok; väčšina úradníkov, ktorí vykonávajú úlohy verejných notárov, sú okresnými matrikármi pôsobiacimi na miestnych matričných úradoch. Z dôvodu doktríny zmluvnej slobody v občianskoprávných veciach nie je potvrdenie od verejného notára predpokladom platnosti zmlúv vo Fínsku. Jedinou zmluvou v občianskom práve, ktorá vo Fínsku musí byť overená notárom, je zmluva o prevode.

Verejní notári sa okrem iného zaoberajú aj overovaním podpisov a kópií osvedčení a osvedčovaním životopisov. Verejní notári môžu takisto overiť dokumenty apostilou, osvedčením, ktoré potvrdzuje, že signatár daného dokumentu zastáva uvedenú pozíciu a že je oprávnený vydať tento dokument.

Ďalšie právnické profesie

Exekučné orgány

Fínsky národný exekučný orgán je agentúra patriaca pod ministerstvo spravodlivosti zodpovedná za nezávislý výkon zákonných úloh týkajúcich sa vymáhania. Vymáhanie je súčasťou súdnictva a vychádza z právneho poriadku. Medzi úlohy týkajúce sa vymáhania patrí vymáhanie pohľadávok, vysťahovanie a bezpečnostné opatrenia. Exekučný orgán koná nestranne a zohľadňuje práva veriteľa aj dlžníka. **Sieť** národného exekučného orgánu **zložená zo 64 kancelárií pokrýva celé Fínsko**.

Súdny vykonávateľ, nazývaný aj súdny exekútor, je súhrnný pojem označujúci štátnych úradníkov **vykonávajúcich úlohy týkajúce sa vymáhania**. Súdny vykonávateľ má nezávislé právomoci v oblasti vymáhania.

Podľa zákona sú súdnymi vykonávateľmi:

exekuční inšpektori základného exekučného útvaru,

vyšší exekuční inšpektori útvaru pre rozsiahle a špeciálne exekúcie,

sú podriadení vyšším súdnym exekútorom a

vedúcim súdnym exekútorom,

na Alandách nesú ekvivalentný titul vyšší exekučný inšpektor a provinčný vyšší súdny exekútor,

medzi súdnymi vykonávateľov podľa zákona patrí aj generálny riaditeľ Fínskeho národného exekučného orgánu a zástupca riaditeľa.

Národný exekučný orgán má aj ďalších zamestnancov s právnickými titulmi, ako je hospodársky poradca, špecialista, administratívny súdny vykonávateľ a vyšší administratívny súdny vykonávateľ.

Väčšina vymáhaných pohľadávok sa vybavuje pomocou elektronických nástrojov na vymáhanie pohľadávok v rámci **Národného základného exekučného útvaru**, ktoré si nevyžadujú osobný kontakt s dlžníkom.

Päť regionálnych útvarov pre rozsiahle exekúcie na svojich príslušných územiach zodpovedá napríklad za predaj zhabaného majetku (exekúciu) a ďalšie komplikovanejšie úlohy týkajúce sa vymáhania.

Národný útvar pre špeciálne exekúcie vykonáva množstvo vyšetrovacích a časovo náročných úloh týkajúcich sa vymáhania a zapája sa do medziagentúrnej spolupráce a boja proti tieňovému hospodárstvu a hospodárskym trestným činom.

Ústredie národného exekučného orgánu zodpovedá za administratívny dohľad, vývoj a riadenie exekučného orgánu. Ústredie takisto zodpovedá za výkonnosť a efektívnosť orgánu ako celku.

Ústredie orgánu sa nezapája do jednotlivých úloh týkajúcich sa vymáhania; všetky exekučné útvary konajú nezávisle. Jednotlivé prípady vymáhania vždy patria do právomoci súdneho vykonávateľa/súdneho exekútora zodpovedného za daný prípad, pričom ústredie nemôže zmeniť rozhodnutia prijaté v jednotlivých prípadoch vymáhania.

Viac podrobností sa nachádza na webovom sídle [Fínskeho národného exekučného orgánu](#).

Posledná aktualizácia: 21/09/2023

Obsah pôvodných vnútroštátnych jazykových verzií na tejto webovej lokalite spravujú príslušné členské štáty. Preklady týchto textov zabezpečila Európska komisia. V prekladoch preto ešte môžu chýbať možné úpravy pôvodných textov, ktoré neskôr vykoná príslušný štátny orgán členského štátu. Európska komisia vylučuje akúkoľvek zodpovednosť za akékoľvek informácie alebo údaje obsiahnuté alebo uvedené v tomto dokumente. Právne normy v oblasti autorských práv členského štátu zodpovedných za túto stránku nájdete v právnom oznámení.